

Posudek oponenta
na rigorózní práci **Mgr. Jiřího Novotného**

na téma

Dokončení hospodářské a měnové unie

Autor zpracoval téma z oblasti evropské měnové integrace, které se věnoval už ve své diplomové práci, kterou obhájil v r. 2015 (téma jeho diplomové práce bylo *Postavení členských států v rámci hospodářské a měnové unie*), jejíž jsem byla vedoucí. Ve své rigorózní práci svým způsobem navazuje na téma diplomové práce a oproti diplomové práci se více zaměřuje na zařazení problematiky do oblasti finančního práva (i když svým charakterem téma zasahuje i do dalších oborů práva, zejména práva EU a ústavního práva; kromě právního aspektu má navíc silný aspekt ekonomický). Zaměřuje se zejména na navrhovaná opatření, která by měla vést k dokončení hospodářské a měnové unie (a která byla formulována až po dokončení autorovy diplomové práce). Předkládaná práce se tak zabývá aktuální a v literatuře dosud nepříliš rozsáhle zpracovanou tematikou.

V úvodu práce autor formuluje cíle práce ve smyslu výzkumných otázek a základních hypotéz, které se v práci snaží dokázat. Popisuje i metody, kterými hodlá cílů dosáhnout. Vzhledem k charakteru tématu má mezi nimi významné místo metoda deskripce.

Vlastní text práce je rozdělen do tří kapitol, úvodu a závěru. V první kapitole shrnuje teoretická východiska a popisuje metody své práce, ve druhé popisuje nástroje hospodářské a měnové unie existující v současné době (včetně jejich vývoje) a ve třetí popisuje navrhované nástroje, které by měly vést k dokončení hospodářské a měnové unie. Třetí kapitola tvoří těžiště práce a je nejrozsáhlejší.

V rámci této stěžejní kapitoly věnuje autor podrobnou pozornost každému ze sedmi navrhovaných opatření (zřízení EMF, posílení strukturálních reforem, rozpočtové nástroje, ustanovení evropského ministra financí, využití evropských strukturálních a investičních fondů, začlenění TSGG). Zabývá se jak podstatou a možným dopadem každého opatření, tak jeho právním základem. Vzhledem k tomu, že se jedná o návrhy z r. 2015, které prošly již dalším vývojem, zaměřuje se autor i na vývoj navrhovaných opatření (do doby odevzdání rigorózní práce). V osmé podkapitole pak přehledně shrnuje jednotlivá popisovaná navrhovaná opatření.

Jednotlivá navrhovaná opatření navazují na dosavadní vývoj nástrojů hospodářské a měnové unie, která popisuje kapitola druhá. Pro čtenáře, který není do problematiky příliš zasvěcen, může místy jejich popis působit poměrně nepřehledně. Tomu nepřispívá ani skutečnost, že jsou mnohdy i v češtině využívány souběžně anglické i české názvy a zkratky jednotlivých, orgánů a iniciativ (na řadě míst v práci by bylo vhodné použít obě varianty).

V závěru je shrnuto dosažení cílů práce na základě popisu vývoje, stavu a předpokládaného vývoje hospodářské a měnové unie v rámci EU. Autor rozebírá jednotlivé hypotézy položené v úvodu práce a hodnotí je na základě rozboru provedeného v předcházející kapitole. U všech nástrojů dochází k závěru, že jejich případné přijetí by nezměnilo současnou spolupráci členských států v rámci mezivládní mezinárodní organizace a tedy by nebylo třeba měnit zakladatelské smlouvy EU.

Po formální stránce i rozsahem (109 stran vlastního textu, 131 stran celkem) práce odpovídá požadavkům kladeným na rigorózní práci. Velikost a styl písma jsou pro tento typ práce vhodně zvoleny. Při formulaci složitých souvětí komplexního textu se bohužel autor místy nevyvaroval opomenutí ve smyslu nesprávných pádových tvarů (ve dvou případech i přehození písmen ve zkratkách). Autor použil skutečně značné množství domácích i zahraničních zdrojů (zejména právních předpisů, jejich návrhů a dalších dokumentů EU), které uvádí v předepsaném členění a správně cituje v souladu s normou. Práci doplňují anglicky psané resumé a seznam zkratk.

Práce vykazuje shodu s několika dalšími zdroji porovnávanými v systému Theses jen ve velmi nepatrném rozsahu (do 5 %), což je zjevně způsobeno používáním přesných (několikaslovných) názvů jednotlivých opatření a dokumentů. Lze konstatovat, že práce je původní a **není plagiátem**.

Rigorózní práci považuji za zdařilou a doporučuji ji k obhajobě. Při obhajobě doporučuji se zaměřit na tyto okruhy:

1. Otázka navrhovaného EMF – souhlasíte osobně s předpokládaným názvem instituce, nebo byste doporučoval „pouhé“ lepší zakotvení ESM v evropské legislativě? Jak obecně hodnotíte dosavadní činnost ESM? Je možné tuto organizaci srovnat s MMF?
2. Jak se díváte na perspektivu rozšíření eurozóny v blízké budoucnosti? Jaký je Váš osobní názor na možné přistoupení ČR k eurozóně? Jak se k otázce staví ostatní státy dosud stojící mimo eurozónu? Jak přínosný a potřebný by podle Vás byl navrhovaný specializovaný konvergenční nástroj?
3. Požadavek na rozpočtovou stabilitu v ČR a vývoj jeho právního zakotvení.
4. Vztah Unie kapitálových trhů a Hospodářské a měnové unie.

Plzeň 17. února 2021

Mgr. ing. Dana Bárková, Ph.D.